

Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	30.5.	2024.	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-1/24-10		
VEZA:			
EPA:	254XVIII		
SKRAĆENICA:		PRILOG:	

Br: 08-040/24-2899/4

30. maj 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. maja 2024. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O SPECIJALNOM DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20 i 65/21), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su ANDREJ MILOVIĆ, ministar pravde i ALEKSANDAR BAKRAČ, državni sekretar u Ministarstvu pravde.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	III. PRAVOSUĐE	1. Pravosudni organi (propisi o sudovima, sudskom savjetu, državnom tužilaštvu i tužilačkom savjetu, edukaciji u pravosudnim organima i sl.)
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	23 Pravosuđe i osnovna prava	
Ključni termini - eurovok deskriptori	Specijalno državno tužilaštvu, specijalni tužioci, viskoki javni funkcioner	

PREDLOG

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O SPECIJALNOM DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU

Član 1

U Zakonu o Specijalnom državnom tužilaštvu („Službeni list CG“, br. 10/15 i 53/16) član 3 mijenja se i glasi:

“Specijalno državno tužilaštvo je isključivo nadležno za gonjenje učinilaca krivičnih djela, i to:

- 1) organizovanog kriminala, bez obzira na visinu propisane kazne;
- 2) korupcije ako je visoki javni funkcioner izvršio sljedeća krivična djela:
 - zloupotreba službenog položaja,
 - prevara u službi,
 - protivzakoniti uticaj,
 - navođenje na protivzakoniti uticaj,
 - primanje mita,
 - davanje mita;
- 3) pranja novca iz člana 268 st. 3 i 4 Krivičnog zakonika Crne Gore;
- 4) terorizma;
- 5) ratnih zločina.

Visoki javni funkcioner, u smislu ovog zakona, je: predsjednik Crne Gore i generalni sekretar Predsjednika Crne Gore; predsjednik Skupštine Crne Gore, poslanik i generalni sekretar Skupštine Crne Gore; predsjednik, član Vlade Crne Gore i generalni sekretar Vlade Crne Gore; državni sekretar i generalni direktor u ministarstvu; starješina organa uprave i pomoćnik starješine organa uprave nadležnog za: izvršenje krivičnih sankcija, zaštitu tajnih podataka, poslove poreza, poslove carina, igre na sreću, kapitalne projekte, nekretnine, državnu imovinu, zaštitu životne sredine i inspekcijske poslove; direktor Agencije za civilno vazduhoplovstvo, direktor Agencije za sprječavanje korupcije, direktor Agencije za zaštitu konkurencije; direktor i pomoćnik direktora Uprave policije; direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost; predsjednik suda i sudija; rukovodilac državnog tužilaštva, državni tužilac i specijalni tužilac; gradonačelnik Glavnog grada, gradonačelnik Prijestonice, predsjednik opštine, predsjednik Skupštine Glavnog grada, predsjednik Skupštine Prijestonice i predsjednik skupštine opštine; predsjednik i sudija Ustavnog suda Crne Gore; predsjednik i član Senata Državne revizorske institucije; predsjednik i član Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki; predsjednik, sekretar i član Državne izborne komisije; predsjednik i član Komisije za žalbe; guverner i član Savjeta Centralne banke Crne Gore; zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore i njegov zamjenik; zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore i njegov zamjenik i izabrano ili imenovano lice u organima upravljanja privrednog društva koje je u većinskom državnom vlasništvu.”

Član 2

Poslije člana 42 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 42a

Predmete u kojima je u skladu sa Zakonom o Specijalnom državnom tužilaštvu ("Službeni list CG", br. 10/15 i 53/16) podnijet optužni akt do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiće Specijalno državno tužilaštvo po odredbama tog zakona.”

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu, sadržan je članu 16 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu pristupilo se u cilju unapređenja efikasnosti rada Specijalnog državnog tužilaštva.

Naime, izmjene ovog zakona vrše se radi prevazilaženja problema koji su se pojavili u njegovoj praktičnoj primjeni zbog široko postavljene nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva, koja rezultira velikim opterećenjem ovog organa. Imajući u vidu da je veliki broj složenih predmeta za najteža krivična djela formiran u Specijalnom državnom tužilaštvu, koji nužno zahtijeva angažovanje svih kapaciteta tog tužilaštva u rješavanju istih, a radi djelotvornog procesuiranja osumnjičenih i okrivljenih lica u ovim predmetima, neophodno je ubuduće rasteretiti ovo tužilaštvo.

Takođe, jedan od razloga za izmjene ovog propisa je i ostvarivanje uslova za ispunjavanje obaveza iz privremenih mjerila 28 i 29 u okviru poglavlja 23 (Pravosuđe i temeljna prava) i 24 (Pravda, sloboda i bezbjednost), kroz operativne zaključke kojim se preporučuje izmjena Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu kako bi se njegova nadležnost smanjila i svela samo na korupciju na visokom nivou. Pored toga, razlog za donošenje ovog zakona sadržan je u Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2023. godinu, u kom su date preporuke kako bi se unaprijedila politika krivičnog sankcionisanja i odgovor krivičnog pravosuđa na korupciju, s posebnim akcentom na korupciju na visokom nivou.

Predložene izmjene ovog propisa odnose se na smanjenje nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva u odnosu na krivična djela sa elementom korupcije, kao i uvođenje pojma visokog javnog funkcionera za koga bi bilo nadležno Specijalno državno tužilaštvo.

Kroz vrlo široku definiciju pojma javnog funkcionera, u važećem članu 3 zakona, stvoren je prostor za procesuiranje lica koja objektivno po svojoj funkciji koju obavljaju ne bi ulazili u krug lica čije bi se protivpravno postupanje moglo i trebalo tretirati kao visoka korupcija. Cijeneći stvarne kadrovske kapacitete Specijalnog državnog tužilaštva i složenost predmeta koji su u njihovoj nadležnosti, navedenom izmjenom se smanjuje nadležnost Specijalnog državnog tužilaštva na krivična djela korupcije na visokom nivou, koja su izvršili visoki javni funkcioneri. Na ovaj način se obezbjeđuje rasterećenje Specijalnog državnog tužilaštva, ali i Specijalnog odjeljenja Višeg suda i Specijalnog policijskog odjeljenja od postupanja u koruptivnim krivičnim djelima koja objektivno ne predstavljaju najveću opasnost za društvo i državu.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoji odredba primarnih i sekundarnih izvora prava EU sa kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njihove usklađenosti.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu mijenja se član 3 važećeg zakona, na način što se smanjuje nadležnost Specijalnog državnog tužilaštva. Tako će, shodno predloženim izmjenama Specijalno državno tužilaštvo ubuduće biti nadležno isključivo za koruptivna krivična djela koja je izvršio visoki javni funkcioner, a ne svaki javni funkcioner kako je to do sada bio slučaj. Pored toga, uvodi se pojam visokog javnog funkcionera i propisuje ko će se u smislu ovog zakona smatrati visokim javnim funkcionerom. U cilju dodatnog rasterećenja rada Specijalno državno tužilaštvo više neće biti nadležno za gonjenje učinilaca krivičnih djela zloupotreba položaja u privrednom poslovanju i zloupotreba ovlašćenja u privredi ako je pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura, kao ni krivičnih djela povrede izbornih prava propisanih u Glavi šesnaest Krivičnog zakonika Crne Gore.

Članom 2 Predloga zakona uvodi se novi član 42a kojim je propisano da će predmete u kojima je u skladu sa Zakonom o Specijalnom državnom tužilaštvu ("Službeni list CG", br. 10/15 i 53/16) podnijet optužni akt do dana stupanja na snagu ovog zakona završiti Specijalno državno tužilaštvo po odredbama tog zakona.

Članom 3 Predloga zakona propisano je njegovo stupanje na snagu.

V. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“ br. 51/06, 66/06 i "Službenom list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 47/19 i 112/20, 129/20, 65/21, 104/21), predlažemo da se ovaj zakon donese po hitnom postupku s obzirom na to da je njegovo donošenje neophodno u cilju ispunjenja privremenih mjerila u Pregovaračkim poglavljima 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao i za dobijanje Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR).

PREGLED ODREDBI KOJE SE MIJENJAJU

Nadležnost Član 3

Specijalno državno tužilaštvo je nadležno za gonjenje učinilaca krivičnih djela i to:

1) organizovanog kriminala, bez obzira na visinu propisane kazne;

2) visoke korupcije:

a) ako je javni funkcioner izvršio sljedeća krivična djela:

- zloupotreba službenog položaja,
- prevara u službi,
- protivzakoniti uticaj,
- navođenje na protivzakoniti uticaj,
- primanje mita,
- davanje mita.

b) ako je pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura izvršenjem sljedećih krivičnih djela:

- zloupotreba položaja u privrednom poslovanju,
 - zloupotreba ovlašćenja u privredi;
- 3) pranja novca;
- 4) terorizma;
- 5) ratnih zločina.

6) povrede izbornih prava propisanih u Glavi šesnaest Krivičnog zakonika Crne Gore.

Javni funkcioner, u smislu ovog zakona, je izabrano, imenovano ili postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave (u daljem tekstu: organ vlasti), nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću ili drugom privredom društvu, odnosno pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu, kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost.

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.gov.me/szz

Broj: 02-040/24-503/4

28. maja 2024. godine

Za: **Ministarstvo pravde**
Gospodinu Andreju Miloviću, ministru

Veza: Br: 01-040/24-3392/4 od 28. maja 2024. godine

Predmet: **Mišljenje na Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu**

Poštovani gospodine Miloviću,

Na **PREDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O SPECIJALNOM DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedbi.

SEKRETARKA
Slavica Bajić
Slavica Bajić

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj izjave		MP-IU/PZ/24/11
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on Special State Prosecutor's Office	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za pravosuđe	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Momir Jauković, generalni direktor t. 407 504, e. momir.jaukovic@mpa.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Miljan Kosović, samostalni savjetnik I t. 407 505, e. miljan.kosovic@mpa.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda, bezbjednost, član 80, Jačanje institucija i vladavine prava		
b) Stepenn ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☒	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2024-2027	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 23 Pravosuđe i temeljna prava, 1. Planovi i potrebe 1.2 Zakonodavni okvir A) Pravosuđe	
- Rok za donošenje propisa	II kvartal 2024. godine	
- Napomena		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti		

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navedi pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navedi da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
10. Navedi da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu je preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / ministarka evropskih poslova
Datum: 24. maj 2024. godine	Datum: 24. maj 2024. godine

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj Izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MP-TU/PZ/24/11		MP-IU/PZ/24/11		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu		Proposal for the Law on Amendments to the Law on Special State Prosecutor's Office		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

Ministarstvo
finansija

15.05/24
01-040/24-3392/2

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br. 05-02-040/24-3298/2

Podgorica, 14.05.2024. godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, Vuka Karadžića 3, Podgorica

gospodinu, Andreju Miloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu

Veza: Vaš akt br. 01-040/24-3392/1 od 10.05.2024. godine

Poštovani gospodine Miloviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Dostavljenim dopisom prevazilaze se problemi primijećeni u praktičnoj primjeni, u smislu rasterećenja Specijalnog državnog tužilaštva, ali i Specijalnog odjeljenja Višeg suda u Podgorici i Specijalnog policijskog odeljenja, na način što navedeni organi više neće postupati u predmetima koji po svom značaju ipak ne spadaju u predmete visoke korupcije.

Na tekst *Predloga zakona* i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U Izveštaj o analizi uticaja propisa navedeno je da za impementaciju dostavljenog propisa nijesu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenju Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu pristupilo se u cilju unaprjeđenja efikasnosti rada Specijalnog državnog tužilaštva, i prevazilaženja problema opterećenja u radu Specijalnog državnog tužilaštva, budući da je veliki broj složenih predmeta za najteža krivična djela formiran u ovom tužilaštvu.

Uzrok problema leži u činjenici da je važećim zakonom široko postavljena nadležnost Specijalnog državnog tužilaštva, naročito u dijelu da je ovo tužilaštvo nadležno za gonjenje svih javnih funkcionera koji počinu neko od djela visoke korupcije. Takođe, uzrok problema je i preširoka nadležnost Specijalnog državnog tužilaštva u odnosu na osnovni oblik krivičnog djela pranje novca iz st.1 i 2 Krivičnog zakonika Crne Gore, kod kojeg krivičnog djela iznos protivpravne koristi je niži od 40.000 eura, pa izvršenje takvog djela ne predstavlja takav stepen društvene opasnosti koja bi zahtijevala postupanje tužilaštva koje je formirano s ciljem gonjenja učinilaca krivičnih djela organizovanog kriminala, visoke korupcije, terorizma i ratnih zločina.

Posljedice ovog problema su opterećenje u radu kako Specijalnog državnog tužilaštva, tako i Specijalnog odjeljenja Višeg suda u Podgorici i Specijalnog policijskog odjeljenja koje isključivo pruža podršku u predmetima iz nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva, što se odražava na djelotvornost procesuiranja osumnjičenih i okrivljenih lica u predmetima korupcije na visokom nivou te dužinu trajanja tih postupaka.

Subjekti koji su najviše oštećeni zbog navedenih problema su građani, čiji je stepen povjerenja u rad Državnog tužilaštva i dalje nije na odgovarajućem nivou, usljed nedovoljne efikasnosti pravosudnog sistema. Nedostaci u normativnom okviru, uzrokovani preširoko postavljenom nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva uticali su da i sami specijalni tužioci, zbog preopterećenosti u radu usled velikog broja predmeta budu oštećeni subjekti.

Bez izmjene i dopune Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu ne bi se mogli prevazići problemi primijećeni u praktičnoj primjeni ovog propisa, u smislu da bi ovo tužilaštvo ostalo nadležno za gonjenje svih javnih funkcionera, samim tim i onih koji objektivno po svojoj funkciji koju obavljaju ne ulaze u krug lica čije se protivpravno postupanje treba tretirati kao visoka korupcija. To bi, cijeneći stvarne kadrovske kapacitete Specijalnog državnog tužilaštva i složenost predmeta koji su u njihovoj nadležnosti imalo negativan uticaj i na odgovor krivičnog pravosuđa na korupciju.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim izmjenama zakona prevazići će se problemi primijećeni u praktičnoj primjeni ovog propisa, u smislu rasterećenja Specijalnog državnog tužilaštva, ali i Specijalnog odjeljenja Višeg suda u Podgorici i Specijalnog policijskog odjeljenja, na način što navedeni organi više neće postupati u predmetima koji po svom značaju ipak ne spadaju u predmete visoke korupcije.

Predložene zakonske izmjene će, pored ostalog, omogućiti:

- unaprjeđenje efikasnosti rada Specijalnog državnog tužilaštva
- djelotvornost procesuiranja osumnjičenih i okrivljenih lica u predmetima korupcije na visokom nivou

- unapređenje politike krivičnog sankcionisanja i adekvatnog odgovora krivičnog pravosuđa na korupciju

Predložene izmjene unaprijediće i efikasnost pravosuđa, kao strateškog cilja postavljenog Strategijom reforme pravosuđa 2024-2027.

Takođe, Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2024-2025 izrada i utvrđivanje Predloga zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu predviđeno je kao obaveza za II kvartal 2024. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Obaveza donošenja ovog zakona predviđena je Programom rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu i PPCG-om 2024-2025, kao aktivnost čija je realizacija planirana za II kvartal 2024. godine.

Pored toga, donošenje ovog zakona predstavlja jednu od prioritarnih obaveza Crne Gore u cilju ispunjenja privremenih mjerila iz Pregovaračkog poglavlja 23 i 24 i dobijanja Izvještaja o ispunjenju privremenih mjerila (IBAR).

Bez izmjena Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu ne bi se mogli prevazići problemi primijećeni u praktičnoj primjeni ovog propisa, u smislu primjene odredbi važećeg zakona koje normiraju nadležnost ovog tužilaštva u predmetima visoke korupcije. Predloženim propisom će se riješiti problem preopterećenosti Specijalnog državnog tužilaštva čime će se povećati njegova efikasnost kao i poboljšati odgovor krivičnog pravosuđa na korupciju najvećeg nivoa.

Donošenje predloženog propisa je najdjelotvorniji način za prevazilaženje nedostataka u praktičnoj primjeni važećeg zakona i najbolja opcija u cilju povećanja efikasnosti Specijalnog državnog tužilaštva, jer će omogućiti da u nadležnosti istog ostanu upravo oni predmeti koji po svom značaju predstavljaju visoko koruptivne predmete.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predložene izmjene zakona omogućit će:

- rasterećenje Specijalnog državnog tužilaštva i unapređenje efikasnosti njegovog rada;
- rasterećenje Specijalnog odjeljenja Višeg suda;
- rasterećenje Specijalnog policijskog odjeljenja i
- djelotvornije istrage i snažniji odgovor krivičnog pravosuđa u predmetima visoke korupcije;

Navedene izmjene zakona mogu imati značajan uticaj na građane na način što će omogućiti brže rješavanje predmeta korupcije na visokom nivou, smanjiti kriminalitet u društvu i time poboljšati sigurnost građana i povećati njihovo povjerenje u pravosudni sistem.

Pored toga, efikasna implementacija ovog propisa doprinijeće unapređenju pravne sigurnosti, efikasnosti borbe protiv korupcije najvećeg nivoa i ukupnim reformama u oblasti pravosuđa, čime će se ostvariti i direktan uticaj na unapređenje poslovnog ambijenta i otvaranje prostora za nove strane investicije u Crnoj Gori, što je ključno za ekonomski razvoj države.

Donošenjem zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.
Donošenjem ovog zakona ne podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbjeđiti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze.

Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U toku izrade ovog propisa nije korišćena eksterna ekspertna podrška.

U martu 2024. godine Ministarstvo pravde je stavilo na javnu raspravu Nacrt zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu i uputilo javni poziv građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta ovog zakona. Postupak javne rasprave trajao je 20 dana. Svi dostavljeni predlozi, sugestije i komentari detaljno su razmotreni, i sačinjen je izvještaj sa javne rasprave, koji sadrži primjedbe i sugestije zainteresovanih strana i odgovore obrađivača propisa. <https://www.qov.me/clanak/nacrta-zakona-o-izmjeni-i-dopuni-zakona-o-specijalnom-drzavnom-tuzilastvu>

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenje ovog zakona.

Nakon stupanja na snagu ovog propisa Specijalno državno tužilaštvo će, kada su u pitanju koruptivna krivična djela, postupali samo u predmetima visoke korupcije, u skladu sa novim zakonskim rješenjem.

Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su bilansi ostvarenih rezultata u radu Specijalnog državnog tužilaštva u predmetima iz nadležnosti ovog tužilaštva.

Za monitoring i evaluaciju propisa nadležni su Vrhovno državno tužilaštvo, Tužilački savjet i Ministarstvo pravde.

Podgorica, 10.05.2024. godine

